

מ"ת 3196/06/18 - אושרי וקנין נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

מ"ת 3196-06-18 מדינת ישראל נ' וקנין

לפני כבוד השופט אהרן האוזרמן
המבקש:
נגד

אושרי וקנין ע"י ב"כ עוה"ד שני דבש

המשיבה: מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה לעיון חוזר, בעתירה לאפשר למבקש הקלה בתנאי מעצר הבית המלא בו הוא מצוי, על פי החלטת בית משפט (כב' השופט דן סעדון) מיום 07.06.18 על מנת לאפשר לו יציאה לעבודה.

ביום 05.06.18 נתפס המבקש בכף כשהוא חשוד בנהיגה ברכב בהיותו בלתי מורשה לנהיגה מאחר ומעולם לא הוציא רישיון נהיגה כחוק. מסוכנותו של המבקש בנהיגה נקבעה בהחלטת ביהמ"ש ומבוססת על עברו התעבורתי המכביד הכולל 5 עבירות קודמות זהות בהן נתפס נוהג ללא רישיון ועל הרשעתו בנהיגה בפסילה (2014) והרשעה נוספת בגרם תאונת דרכים (2012).

הבקשה נתמכת הן בחלוף הזמן ממעצרו (כ- 4 חודשים) וכן במצבו האישי המשפחתי והכלכלי של המבקש כמפורט בהרחבה בבקשה.

ב"כ המשיבה התנגדה בתוקף לשחרור המבקש ממעצר בית מלא, ולו לצורך עבודה בשעות היום, תוך שהיא מדגישה בדבריה את חומרת העבירה, את עברו התעבורתי המכביד של המבקש את העובדה כי המבקש אינו עובד לדבריו במקום קבוע ומוגדר וכי על פי הבקשה עבודתו כרוכה בנסיעות ברחבי הארץ. לשיטתה לא ניתן לתת במבקש אמון בשלב זה.

השיקולים הרלוונטיים: מידת הפגיעה ומידת האמון - בנאשם:

נקודת המוצא בכל דיון מסוג זה, הינה כי הליך המעצר בשום מקרה אינו נועד להוות "מקדמה" על חשבון העונש. מטרתו של המעצר היא מניעתית, ובמקרה שבפני נבחנת מטרתו המניעתית של המעצר - בכל הנוגע למניעת הסיכון והסיכוי כי המבקש ינהג ברכב, עד לתום ההליכים.

בעמ"ת **41528-06-14 פליישר נ' מ"י**, כב' הש' אבי זמיר, כתב בעניין דומה:

" שיקולים דוגמת "מכת מדינה" אינם מהווים עוד חלק מדיני המעצרים. אין אנו מצויים כרגע בשלב גזירת הדין; השיקולים שיש לשקול אינם שיקולים של הלימה או הרתעת הרבים, אלא שיקולים מניעתיים, קרי: מהי מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם הספציפי שמדובר בו ומהו האמצעי המידתי והראוי על מנת לאיינה".

השאלה העומדת בבסיס הדיון שבפני לטעמי, היא למעשה שאלה כפולה: הראשונה מתייחסת לעצם הפגיעה בחירותו של המבקש. השנייה היא שאלה של מידת האמון שניתן לתת במבקש, והאם ובאילו אמצעים ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו בנהיגה.

התשובה לשאלה הראשונה - עד כמה ניתן לפגוע בחירותו של המבקש, או עד היכן גובר האינטרס הציבורי, על זכויות היסוד של המבקש לחירות ולחופש התנועה - קיימת למעשה בסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים ובפסיקה ענפה של בתי המשפט, והכללים במקרים אלו ידועים ומקובלים. על ביהמ"ש למצוא בכל מקרה ומקרה את האיזון הנכון בין המסוכנות הנובעת בנהיגת רכב לבין הפגיעה בחירותו של המבקש, ולשאוף לאיין את המסוכנות בכל דרך שאינה פוגעת בחירות המבקש.

אף ל"חלוף הזמן" - היינו הזמן בו נמצא המבקש במעצר או בחלופת מעצר (במעצר בית), יש השלכה לקביעת רמת הפגיעה המותרת בחירות ובפרנסה, וכן למלאכת האיזון בין האינטרסים כאמור.

בבש"פ 6286/06 פלוני נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2012), נקבע ע"י כב' הש' מ. חשין:

" נראה כי הקביעה שעבר "זמן ניכר" מעת מתן ההחלטה, באופן המקיים עילה לעיון חוזר בהחלטה, הינה תולדה של נסיבות העניין. פרק זמן מסוים ייחשב כ"ניכר" בשים לב, בין השאר, למאזן שבין הפגיעה הנגרמת לנאשם הספציפי, בשל חלוף הזמן, אל מול האינטרס הציבורי כי ימשיך לשהות במעצר באותם תנאים. במסגרת מאזן זה יובאו בחשבון, בין היתר, חומרת העבירות המיוחסות לנאשם, מידת המסוכנות שלו, התנהגותו במעצר או אופן עמידתו בתנאי חלופת המעצר ונסיבותיו האישיות: המשפחתיות, הכלכליות והנפשיות."

אשר לשאלה השנייה, והיא הערכת האפשרות לתת אמון במבקש - הרי ששאלה זו מצריכה דיון בכל מקרה ומקרה לגופו. על בית המשפט לבדוק במקרה זה, האם ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמבקש בנהיגה, למשל ע"י פסילת רישיון הנהיגה, הוראה על מעצר בית חלקי, פיקוח צמוד, אזוק אלקטרוני, והטלת ערבויות נוספות. הבסיס להחלטה הוא התרשמות בית המשפט אם ניתן לתת אמון במבקש כי יכבד את החלטת ביהמ"ש ולא ינהג כלל ברכב, עד סיום ההליכים.

בפסיקה רבה של בתי המשפט, נמצא כי בנסיבות דומות ואף חמורות מאלו של המבקש, אכן הסתפק ביהמ"ש כל אימת שמצא לתת אמון בחשוד, בפסילת רישיון הנהיגה ובערבויות הולמות.

כך למשל:-

בעמ"ת 44763-04-12 מ"י נ' גיל חתוקה, בהחלטת כב' הש' ציון קאפח, בשכרות בפעם השלישית, לאחר שנמצאו אצל העורר 575 מק"ג בנשיפה, הביע ביהמ"ש עמדתו כי גם במקרה חמור מעין זה, ראוי להגביל את מעצר הבית לחודשיים, שיהיו לצורך חשבון נפש של הנהג.

בעמ"ת 44540-11-10 יוני גרוס נ' מ"י, כב' הש' ד"ר עודד מודריק, במקרה בו העורר נהג בשכרות עת תלוי ועומד כנגדו תיק שכרות נוסף, קבע כי מאחר ומשפטו של העורר צפוי להמשיך מספר חודשים אין הצדקה למעצר בית בלתי מוגבל בזמן וניתן להסתפק במעצר בית של 30 ימים, יחד עם פסילת רישיון הנהיגה עד תום ההליכים והטלת ערבויות נוספות.

הש' מודריק קובע כי: **"במצב דברים כזה נראה לי שמעצר בית לתקופה כל כך ארוכה הוא בגדר החלטה מכבידה מאד וספק נחוצה".**

בעמ"ת 40221-07-11 שניר מזרחי נ' מ"י, נהג העורר בשכרות, למרות תיק שכרות נוסף התלוי ועומד כנגדו, סרב לבדיקת דם, לאחר שגרם לתאונה עצמית עת לא ציית לאור אדום, עלה עם אופנוע על אי תנועה חצה לרוחב מעבר החצייה ואף ניסה לאחר התאונה להימלט רגלית מהמקום, כל זאת כאשר תלוי ועומד כנגדו עונש של 6 חודשי מאסר וכן עמוד 3

עברו התעבורתי מכביד.

ביהמ"ש המחוזי בת"א, כב' הש' דניה קרת-מאיר קבעה כי אכן מדובר ב"פצצה מתקתקת". עם זאת, בערר על החלטת בימ"ש קמא שעצר את העורר במעצר בית מלא, ביהמ"ש המחוזי סקר פסיקה במקרים דומים, והגיע לכלל מסקנה כי ניתן וצריך לאיין את המסוכנות הנשקפת מהעורר בדרך של פסילתו עד לתום ההליכים, ושחרר אותו ממעצר בית ומאיזוק אלקטרוני.

ביהמ"ש מביא בהחלטתו מקרים קודמים שעלו בפסיקה, הנראים להיות חמורים ביותר של נהיגה חוזרת בשכרות, סמים וגרם ת"ד - ומצא כי בכולם קבעו שופטי ביהמ"ש המחוזי כי ניתן לאיין את המסוכנות ללא מעצר בית, והסתפקו בפסילת רישיון הנהיגה עד לתום ההליכים והטלת ערבויות.

בע"ח **34728-08-10** יונתן יעקב נ' מ"י, בהחלטת כב' הש' יהודית שבח, במקרה של נהג משאית הנחשד בנהיגה תחת השפעת סמים, כשלחובתו עבר פלילי ושימוש חוזר בסמים, קבע ביהמ"ש:-

" השאלה האם ניתן לסמוך על העורר כי יקיים את החלטת ביהמ"ש וימנע כליל מנהיגה, בשים לב לעובדה כי הוא מתפרנס מעבודתו כנהג חלוקה."

ביהמ"ש לאחר שבחן את נסיבותיו האישיות של העורר הגיע לכלל מסקנה כי ניתן לתת אמון כאמור והעורר שוחרר ממעצר הבית בערבויות ובפסילת רישיונו עד תום ההליכים.

בבש"פ **3449/14** יונתן מור נ' מ"י, בהחלטת כב' הש' דנציגר, בעניינו של נאשם שהודה והורשע בעבירה של נהיגה בפסילה, לצד עבר פלילי מכביד, הורה ביהמ"ש העליון להחזיר הדיון לבימ"ש קמא על מנת לקבוע תנאי מעצר בית לילי ותנאים ליציאת העורר לעבודה לאחר שהעורר היה נתון כ-3 וחצי חודשים במעצר בית. בית המשפט העליון עמד על החשיבות לאפשר למי ששוחרר לחלופת מעצר, לתקופה הנמשכת, לעבוד ולפרנס עצמו זאת במיוחד נוכח התקופה הצפויה עד לסיום הדיון.

שיקולי פרנסה ויציאה לעבודה של המבקש:

לעניין שינוי תנאי מעצר ב"עיון חוזר" משיקולים של פרנסה ויציאת החשוד לעבודה, קבעה כב' הש' (כתוארה אז) עדנה ארבל בבש"פ **2857/06** אליהו ממנ' מ"י, [פורסם בנבו] (2006), כי:

" ההכרה בחשיבות יכולתו של אדם להתפרנס ולדאוג לצרכי מחייתו מלמדת אותנו, כי אף כשמדובר בנאשם המשוחרר לחלופת מעצר, יש לנסות, במקרים הראויים, לבחון את אפשרות השתלבותו במסגרת עבודה, אשר תבטיח לו פרנסה ותעסוקה. זאת, כמובן, בכפוף לכך שלא יהיה בכך משום פגיעה באינטרס ציבורי סותר. לפיכך, במידה וניתן להשיג את תכלית חלופת

המעצר גם כשהנאשם יוצא לעבוד, תוך הבטחה כי אין ביציאתו לעבוד משום סכנה לציבור או אפשרות לפגיעה בתקינות ההליך המשפטי נגדו, במקרה המתאים יהא ראוי לאפשר זאת."

בבש"פ 8369/09 משה בצר נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2009), חזרה כב' הש' ארבל על הדברים והוסיפה:

" יציאה לעבודה עונה הן על האינטרס הפרטי של הנאשם - יכולתו להעסיק את עצמו בתקופה זו ואף לדאוג לפרנסתו ולפרנסת משפחתו; אך עונה היא גם על האינטרס הציבורי במקרים רבים, שכן תנאי מעצר בית לאורך תקופה ארוכה עלולים לגרום לתסכול ולבטלה ולהוביל להפרת תנאי השחרור ולביצוע עבירות נוספות."

בבש"פ 3611/10 עימאד רמל נ' מ"י, [פורסם בנבו] (2010), נאמר:

" יש לזכור כי מדובר בבחור צעיר אשר יש חשש כי העדר התעסוקה, וזאת ללא קשר לצורך כלכלי כלשהו, יביא אותו לכיוונים לא רצויים, וכבר נאמר כי "סוף הבטלה לעורר עוון" (אבות דרבי נתן, נוסחא ב, פרק ל"ב)."

[ראה בנוסף גם: בבש"פ 2701/13 זועבי נ' מ"י [פורסם במאגרים] (01.08.13); בבש"פ 2748/10 מלכה נ' מ"י [פורסם במאגרים] (15.04.10)].

דין:

סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים מחייב את ביהמ"ש לבחון בכל מקרה לגופו האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר, שפגיעתה בחירות המשיב הינה פחותה.

בנוסף ההלכה היא מפתחו של ביהמ"ש העליון כי אין להורות על מעצר עד תום ההליכים בגין עבירות תעבורה אלא במקרים חריגים בלבד וזאת באותם מקרים כאשר קיים חשש אמיתי שאף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני מסוכנות המשיב.

פסיקת בתי המשפט כאמור, מנחה בנוסף את בתי המשפט לתעבורה כי כעקרון יש להשתמש למניעת מסוכנות בנהיגה, בכלי של פסילת רישיון הנהיגה עד לתום ההליכים, ובהטלת ערבויות מתאימות. זהו העיקרון הבסיסי, שמטרתו הבטחת חירות הפרט.

בית המשפט יפעל בהתאם לכלל זה ובלבד שישתכנע כי ניתן לתת אמון בחשוד כי יכבד את החלטת בית המשפט ולא יוסיף וינהג ברכב.

לאחר שהאזנתי לטיעוני הצדדים, מצאתי כי במקרה דנן, אוכל לתת אמון במבקש כי לא יפר את החלטתי ולא ינהג כל עמוד 5

עוד הינו פסול ועד לסיום ההליכים בתיק זה, וזאת אף אם ישוחרר בשעות היום בלבד, למספר שעות לצורך תעסוקה או "התאוררות", ובהיותו כל העת תחת פיקוח.

אני מוצא בנוסף, כי בחלוף כ-4 חודשים מהמעשה, ומאחר והמבקש נתון מאז במעצר בית, עצם חלוף הזמן הינו בנסיבותיו הספציפיות של נאשם זה, עילה מספקת לעיון חוזר בחלופת מעצרו.

זאת ועוד, המבקשהודה בתיק העיקרי, נשלח בהסכמה לקבלת תסקיר שרות המבחן, והוא ממתין לקבלת התסקיר. דיון בטיעונים לעונש קבוע ביום 28.10.18.

לאחר שהאזנתי למבקש, התרשמתי כי עובדת היותו עצור במעצר בית כ-4 חודשים, כמו גם עצם ניהול הליכי המעצר כנגדו, מהווים עבור המבקש גורם מרסן וממתן.

שיקול מכריע נוסף להחלטתי לקיים עיון חוזר בחלופת המעצר, הוא התרשמתי ממצבו האישי והמשפחתי של המבקש. המשיב אב ל-4 ילדים קטינים. מפאת צנעת הפרט אינני מוצא להרחיב ולפרט בנקודה זו, אולם אציין כי לאחר שהופיעו בפני הנאשם ורעייתו, מצאתי כי אין כל טעם בכך שהמבקש, בחור צעיר, ישב בביתו מובטל מכל מעשה, עד לסיום ההליכים בתיק. ראוי הרבה יותר לאפשר לו לצאת לעבודה למספר שעות בכל יום בפיקוח צמוד והדוק.

יש לזכור כי בכך תמנע מהמבקש הבטלה כפי שנאמר - "סוף הבטלה לעורר עוון" (ציטוט מדברי רבנן שהובאו בבש"פ 3611/10 לעיל).

עיון חוזר בחלופת מעצר כרוך תמיד בנטילת סיכון להישנות ההתנהגות העבריינית המיוחסת למבקש. בנסיבות דנן, לדעתי מדובר בסיכון סביר ושיש מקום לקחתו. אני סבור כי ניתן להפחית את הסיכון ע"י פסילת רישיון הנהיגה של המבקש, פיקוח מתאים, וערבויות נוספות במצטבר לערובות הקיימות.

סיכום והחלטה:

לאור כל האמור, אני מורה כדלקמן:

1. המבקש ישהה במעצר בית באותו מקום בו הוא שוהה כעת ובפיקוח שנקבע בהחלטה הקודמת, פרט לשעות בהן אתיר יציאתו לעבודה, כמפורט להלן.

2. אתיר את יציאתו של המבקש ממקום מעצרו במעצר הבית כאמור, לצרכי עבודה ו"התאוררות" למשך 6 שעות בכל יום, בימים א-ה בלבד, בין השעות 10:00 ל-16:00, ובלבד שיהיה מלווה כל העת על ידי מפקח מר נעם ניסים גואטה ת.ז. 0000000.

המפקח מר נעם ניסים גואטה יחתום על ערבות צד ג' בסך 15,000 ₪ להבטחת הפיקוח על המבקש בשעות כאמור. המפקח מוזהר כי נאשר עליו בעצמו לנהוג כל עוד רישיונו פסול או אינו תקף, וכן מוזהר בחובתו לפקח על המבקש שיהיה צמוד אליו ולא ינהג ברכב.

המבקש יפקיד בקופת ביהמ"ש ערבות כספית בסך 5000 ₪ במזומן ויחתום על התחייבות עצמית בסך 50,000 ₪ להבטחת יציאתו ממעצר הבית בימים ובשעות שנקבעו בהחלטתי ובמיוחד להבטחת התחייבותו כי לא ינהג ברכב.

3. כל הערבויות שנחתמו על ידי המבקש ועל ידי צדי ג' וכן הערבות במזומן שהופקדה על ידי המבקש ממשיכות לחול כנגד עמידת המבקש בתנאים המגבילים עליהן הוריתי בהחלטתי זו וכנגד התייצבותו של המבקש לדיונים בביהמ"ש.

4. המבקש מוזהר כי כל הפרה של חלופת המעצר והתנאים המגבילים, עלולה להוביל לביטול חלופות המעצר, למעצרו, וכן להפעלת הערבויות שנמסרו.

5. צו עיכוב יציאה מהארץ שניתן כנגד המבקש ממשיך לחול.

6. למען הסר ספק, המבקש פסול מנהיגה בכל כלי רכב עד תום ההליכים.

7. החלטתי תכנס לתוקף רק לאחר הפקדת הערובה במזומן על ידי המבקש, חתימתו על הערבות וכן חתימת המפקח על ערבות צד ג', הכל כמפורט בסעיף 2 להחלטה.

זכות ערר לבית המשפט המחוזי בתל אביב כחוק.

מזכירות תעביר העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ה תשרי תשע"ט, 04 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.